

Párttagjainknak élen kell járniok az építőipar területén is!

Nem véletlen, hogy különböző szegedi munkahelyek — faipari, szövő, bőripari és egyéb üzemek — pártnapjain, gyűlésein számtalanszor hallottunk olyan felszólalásokat, melyekben ilyesféle mondatok voltak: „... mert elvtársak mi, a kendergyár dolgozói igen nagy várakozással tekintünk az építőipar munkáira felé. Innen üzenjük nekik, hogy ők is, hasonlóan a mi üzemünk dolgozóihoz, vegyenek példát a szovjet sztáhnovistáktól és még fokozottabb mértékben járuljanak hozzá a szocialista társadalom építéséhez.”

Ezek a felszólalások is visszatérőképp az a nagy érdeklődést, amely a dolgozó nép részéről megmutatkozik az építőipar iránt. Az építés ma itt nálunk, Magyarországon nemcsak a dolgozók egy csoportjának ügye, hanem valóban országos érdekű kérdés. De az építőiparunkban az utóbbi fél évben lejátszódott folyamat különösen nagyfontosságú azok felé, akik közvetlen, iparunknak ebben a rohamosan fejlődő ágában dolgoznak.

Ezelőtt másfél évvel ha munkanélküliségről beszéltünk, elsősorban az építőiparról beszéltünk. Mostanában a számos munkásfelvételi hirdetményeken között elsősorban az építőipari dolgozókat keresik. Ezt mi sem mutatja jobban, mint az a tény, hogy 1948 áprilisában az egész országban 5200 dolgozót foglalkoztatott az építőipar, míg az idén márciusban 152 ezren dolgoztak építkezéseknél és ez a szám már a mai napig is jelentősen emelkedett. De nemcsak ezen keresztül mérhetjük le az építőipar hatalmas perspektíváit, hanem a munkabérek emelkedésén is. Ha 1949 januárját vesszük alapul, akkor azt az eredményt kapjuk, hogy míg ettől az időtől fogva a dolgozók száma az építőiparban négyeszeresére, addig a nekik kifizetett munkabér öt és fél-szeresére emelkedett. Kormányunk hatalmas beruházásokat eszközöl az építőiparban. Egyedül a magasépítő iparban ebben az évben másfélmilliárd forintot ruháztak be, a lényegítő iparban pedig félmilliárd forintot. Az építőipari dolgozók életszínvonalának emelkedése azonban nemcsak a kifizetett munkabérekben, hanem a szociális juttatásokban is megmutatkozik. A többi között például az 1949-es év folyamán sport, kulturális és egészségügyi célokra az építőipar területén 13 millió 614 ezer forintot fordítottunk.

Pártunk és kormányunk számos esetben foglalkozott az építőipar kérdésével és a rendelkezések, intézkedések, melyeket hoztunk, azt a célt szolgálják, hogy a felmerülő hiányosságokat kiküszöböljük.

Senki sem vitathatja el azt, hogy az építőipar területén vannak eredmények, hogy központi Vezetőségünk és kormányunk intézkedései igen sok esetben eredményesek voltak, nagy segítséget nyújtottak az építőipar dolgozóinak. Itt nálunk is egyre gyakrabban hallunk olyan neveket, mint Pigniczki József burkoló, aki 318 százalékos teljesítést, Gyuránki Károly bádogos, akinek teljesítménye 362 százalékos, mint Juhász János és Molnár István ácsok, akik már 291 százaléknál járnak. Az is örömmel tölti el Szeged minden dolgozóját, hogy a Gyárépítési NV-nél a februári 112 százalékos átlagos teljesítménnyel szemben márciusban már 143 százalékos volt az átlag. De éppen ezek és a hasonló eredmények minden szegedi dolgozóban felveti egyúttal azt a gondolatot is, hogy a még meglevő — és nem is kis jelentőségű hiányosságokat minél gyorsabb ütemben ki kell küszöbölteni, — és ezek az eredmények mutatják azt is, hogy az építőipar hibáit, lemaradásait valóban ki is lehet küszöbölteni.

Es itt elsősorban az építőiparban dolgozó párttagjainknak van igen nagy jelentőségű feladatuk. Nekik kell elsősorban jó munkájukkal jó példát mutatni a többieknek, re-
kik kell a legéberebbeknek lenniük minden szervezési, minden foglalkozási, minden szemben és nekik kell azokat a kevésbé öntudatos munkásokat nevelni, akik olyan nagyszámúban kerültek most az építőiparunkba. És ha a hiányosságokat nézzük, elsősorban az építőiparban dolgozó elvtársak hibáira kell figyelni. A szegedi Magasépítési NV-nél, — de természetesen nem külön a helyzet a MEMOSZ-nál sem, — nem egy párttagunktól hallottunk ilyenféle kijelentéseket: „Hát elvtárs, én már öreg vagyok a néprőlémunkához”, vagy pedig: „Nincs nekem ahhoz szíveteliségem” és hasonló, — mondjuk ki nyíltan — mellébeszéléseket. Természetesen nem mondhatjuk, hogy ez általában jellemző az építőipari elvtársainkra, de azt se mondhatjuk, hogy ezek elszigetelt jelenségek. A pártszervezetek vezetői sem dolgoztak megfelelőképpen. Arra való hivatkozással például, hogy igen sok helyen elszórva dolgoznak a munkások, hogy nehéz megközelíteni a munkahelyeket, — csak ritkán, vagy egyáltalában nem járnak ki a pártszervezet vezetői, hogy elbeszélgesse a dolgozókkal, meghallgassák észrevételeiket. De nem gondoskodnak arról sem, hogy a központtól távol dolgozó csoportok számára politikai felvilágosítás lehetőségeit megteremtse. Nem egy és nem is két olyan távoli munkahely van, ahol hetenként egyszer, vagy kétszer kapnak újságot a dolgozók.

Ilyen hiányos politikai munka mellett természetesen, hogy a legdöntőbb kérdés, az önkénteskedés, amellyel nehéz milliókat takarítani meg az építőiparban, nem halad kellő mértékben. A gyenge politikai és felvilágosító munka egyenes folytatása az, hogy a termelés, a termelés megszervezése sem folyamatos, hogy itt is komoly zökkenők vannak. Miért fordulhatott például elő, hogy a Gyárépítési Nemzeti Vállalat ácsokkal végeztetett segédmunkát? Miért lehetséges még mindig, hogy 60—80, sőt 100 munkást foglalkoztató építkezéseknél sem alakították meg a munkahelyi bizottságot? — Azért, mert a dolgozóknak nem magyarázták meg kellőképpen kormányzatunk rendelkezéseinek értelmét, nem ismertették Pártunk irányítási útjait az építőiparban. Vagy talán a nem is szörvényszerű megmozgatók tervszerűtlensége az építkezéseknél véletlen jelenség? Véletlen-e az, hogy például a szentesi kórház építésénél a már beépített ajtókat és ablakokat ki kellett szedni és 15 centiméterrel odébb kellett mindet elhelyezni? Ez és az ilyen hasonló esetek azt mutatják, hogy építőiparunk vonalán a szervezetelem nem egy helyen előforduló vélelenszerű jelenség, hanem olyan elterjedt fekély, amelyet a legsűrűbben ki kell operálni. Fokozott politikai és felvilágosító munkával a munka megszervezése is javulni fog és egyre javulnak az eredmények is.

Persze nem szabad megelégednünk arról sem, hogy a szentesi kórházhoz hasonló „szervezetelem” mögött — a Gyárépítési NV hibás és rossz béreléséhez hasonló „tévedések” mögött ott van az ellenség keze. A volt Hortyista fasiszta katonatisztek még igen sok helyen mindig ott vannak és ott ártanak építőiparunk területén. Építőipari pártszervezeteknek tehát az is főfeladatuk, hogy az ilyen kártékony elemektől megtisztítsák nemzeti felemelkedésünknek ezt a fontos területét, területét.

Bátran elmondhatjuk, hogy az építőiparunk további fellendülése a hibák gyökeres kiküszöbölése elsősorban azon múlik, hogy építőipari pártszervezeteink milyen mértékben sajátítják el a pártépítés bölcsész módszereit és hogy az építőiparban dolgozó kommunisták milyen lelkesen dolgozva mutatnak példát és nevelik munkatársaikat.

MUNKÁVERSENY AZ EGYETEMEN

A tudományos és fizikai dolgozók egyaránt nagy lelkesedéssel vették ki részüket a felszabadulási munkafelajánlások teljesítéséből

A szegedi tudományegyetem dolgozói a munkaversenyek alatt és munkafelajánlásaik során szemük előtt tartották Pártunk Központi Vezetőségének határozatát, hogy szélesítsék ki az egyéni versenyt, de a munka kollektív jellegét is tartásuk meg. A megtett és teljesített felajánlások a szocialista egyetem két legfontosabb célkitűzését az oktatási és a kutató munka eredményesebb jobbátételét segítették elő.

A természettudományi karon
A Kísérleti fizikai intézetben a végzett munkák kollektív jellegét különösen megmutatja a többi között dr. Budó Agoston professzor, dr. Horváth Rezső tanársegéd és Bátki Mihály fizikai dolgozó közös felajánlása, amelyben új gyakorlat kidolgozását, beállítását és a hozzá szükséges használati eszközök rendbehozását végezték el. Zétényi Piroška az új jegyzetek gépelését tervben felül teljesítette. Horváth Sándor fizikai dolgozó, a gyógyszerész kémiai intézet átköltöztetését ajánlotta fel és ezt másodmagával öt nappal korábban fejezte be.

A szerves kémiai intézet
A szerves kémiai intézetben Hahn Péter — Nagy József segítségével — a kísérleteikhez használt elektromos áramkályhák áramellátását, egy — egyébként más kísérletekhez állandóan használt újonnan beszerezett — transzformátor segítségével oldották meg, és így jelentős árammegtakarítást értek el. Ebben az intézetben jó úton halad a fizikai dolgozók bevonása is a tudomány munkájába. Például Zilchner Ferenc, aki önképzés útján sajátította el az elektromos kályhák készítését, a felajánlott két kályha helyett négyet készített el, s ezzel mintegy 4000 forintos megtakarítást ért el. Kiss István az ezüstmaradékok összegyűjtése és regenerálása terén mutatott fel nagy eredményeket.

A roszdavadó festékek használat
A roszdavadó festékek használatát miniumot eddig külföldről hoztuk be, idegen valutáért. Felmerült az a lehetőség, hogy ezt olyan anyagokkal helyettesítsék, amelyeket hazai nyersanyagból tudnánk előállítani. Ezt a népgazdaságunk számára igen jelentős problémát oldotta meg dr. Bácskai Gyula, az általános és fizikai kémiai intézet adjunktusa. Munkafelajánlásával sikerült olyan keveréket előállítani miniumból és hazánkban igen gazdaságosan előforduló bauxit vörös nyersanyagból, amely megfelel tökéletesen a követelményeknek. Pillanatnyilag még nem becsülhető fel a metakarítás értéke, de a nehézevegypipari központ ez mintegy húsz százaléka becsüli, amely forint értékben többmillió forintot jelent.

Az állattani intézetben
Dános Erzsébet rajzoló 125 színes ábrát készített. A természettudományi karon Olasz István preparátor a madárkészítmények kijavításával, Renkecz Júlia a hivatali adminisztráció egyszerűsítésével, Nagy András fizikai dolgozó a foto-laboratóriumi munkák terén végzett segítségével tünt ki.

A bölcsészettudományi karon
A bölcsészettudományi karon dolgozói is nagy lelkesedéssel és szocialista becsülettel vették ki részüket a felszabadulási munkafelajánlások teljesítéséből.

A jog- és közgazdástudományi karon
Ilyen a központi egyetemen dr. Martonyi János professzor, a hallgatók bekapcsolásával a hivatalilagotások útján történő gyakorlati adminisztrációs tapasztalatcsere terén, továbbá Kemény Béla demonstrátor a jogügyi titlak összegyűjtése, Balogh András fizikai dolgozó a könyvtár észszerű katalógizálása, Dombóvári József és Dobó András a takarítás jó megszervezése és végzése terén értek el igen magas eredményeket.

Igy szolgálja a tudomány, az egyre inkább szocialista jellegű egyetem professzorai és fizikai dolgozói a haladás és a többtermelés ügyét.

Nagy László.

LEVÉL

A KLEBELSBERG-TELEPI OVODÁRÓL

Pénteken lapunkban közöltük „Középkor a Klebelsberg-telepi ovodában” című cikkünket, amely feltárta Moidoványi Lászlóné óvónő embertelen magatartását. Cikkünknek nagy helyeslés fogadta a dolgozók között. Ennek megnyilvánulása Ágai Gusztáv elvtárs, gyárakémi vezetője irása is, amely az alábbiakban közlik:

Igen megdöbbentő állapotra vetett fényt a „Délmagyarország” cikke. A cikk nyomán arra gondoltam, hogy ott, a telepen lakó kommunista elvtársak joggal gyakorolhatnak önkritikát amiatt, hogy ez az embertelen állapot, a munkavállaló megrugdosása 1948 karácsonyától mostanáig elterjedt volt. Ilyen dolgok pedig nem történnek titokban, a telepen biztosan többen is tudtak róla.

Ezen a telepen azonban nincsen pártszervezetünk, bár eléggé népes. Lakott hely. Jórészt ennek tudható be, hogy az olyan szegény, árvalány munkavállalónak alkinak az államtól biztosított tisztességes fizetése van, nemcsak elemi emberi élete nem biztosított, hanem valóságban barom módjára bánik vele az évezredek óta elnyomásunk emlékeként itt maradt „nagyasszonyok”.

Ebből az esetből több tanulságot is le kell vonni. A „nagyasszonyok” a mi államunk, a dolgozók állama alkalmazza és fizeti. Esetleg lehetett eddig némi „mentség”, hogy szakképzett óvónő és helyére nem tudunk munkásszámazást azonnal oda-

állítani. A felügyeleti hatóságnak azonban gondot kell fordítania arra, hogy ott, ahol az különösen indokoltnak látszik, az ilyen alkalmazzott munkaviszonyait időnként megvizsgálja. A felügyeleti hatóságnak tudnia kell, hol vannak még olyan óvónők, ahol hasonló esetek kicsiben-nagyban előfordulhatnak, de tudnia kell azért is, mert a gyermeket oly fontos demokratikus nevelését is hathatósan ellenőriznie kellene. Az ellenőrzés gyakoriságát és súlypontját tehát a reakció szolgálatában állókra kell kiterjeszteni.

En, mint kommunista, azt is szeretném a lap hasábjain olvasni, hogy a dolgozók államában vajon milyen megtorlást kapott a „nagyasszonyok”? Kap-e ebből bátorítást minden dolgozó, hogy elnyomója, kizsákmányolója ellen kellő időben fellépjen és maga is harcoljon?

Tudtam, hogy a reakciót megvertük ugyan, de itt-ott bujdosik még, lapul és ott támad, ahol legkevésbé vagyunk éberek. De azt hinni sem mertem, hogy ez a mostani időben ilyen valóban középkori formában megnyilvánulhat.

Vigyázzunk, elvtársak! Az ellenség keze még dolgozik!

De vigyázzanak a többi ilyen „nagyasszonyok” is, mert a munkásosztály nem alszik és le-sújt keményen mindazokra, akik a munkásra kezét emelik, tele-ragnak, moslékon tartják őket, bérüket nem fizetik meg.

Ágai Gusztáv

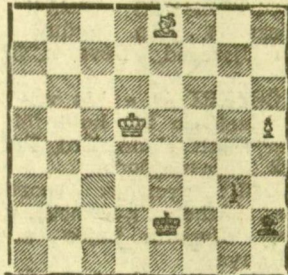
S A K K

Rovatvezető: Dobsa Sándor.

Április 2. számunkban közölt feladvány megjelölése: I. Vd7+.

a) —Ka6 2. Hc5! —bc: 3. Ba5! —Ka5: 4. Va7—Kb5 5. Vb7—Kc4 (K4—Va6 matt) 6. Vf7:—Kb5 7. Vb3: és nyer.

b) —Ka8 2. Hc5! —Vb2: 3. Ke3—Bb8 (bc:— 4. Ba5: nyer.) 4. Vc6:—Ka7 5. Ba5:—ba: 6. Va6 matt.

Világos indul és döntetlen.
Kd5; Fe8; gy.h5. (3)
Ke2; Fh2; gy.g3. (3)

Az elmúlt vasárnapra kisorsolt SzSzMSK—Közalkalmazott NB II-es mérkőzés a pesti csapat távollmaradása miatt elmaradt.

Befejeződtek a Szeged város 1950. évi egyéni bajnokságának elődöntő küzdelmei. A döntőbe csoportonként 4, összesen 16 játékos került be. A döntő kezdete 14-én, pénteken lesz. Játéknaptól: kedd, péntek fél 6-tól a Szakszervezeti Szék-

házban. Az elődöntőkben induló 5 ifjúsági játékos közül 3 a döntőbe került, ami azt mutatja, hogy van máris jó utánpótlás.

Egyetem—Lokomotív I. 10.5:1.5. I. osztály.

Lokomotív II.—Gyufagyár 6.5:3.5. II. osztály.

JÁTSZMA

Matók—Rédei

Emergő—SzSzMSK 1950.

1. d4—d5 2. Hf3—Hf6 3. c4—e6 4. Hc3—dc: 5. a4—Ff5 6. e3—e6 7. Fc4:—Fb4 8. 0—0 0—0 9. h3—Hbd7 10. Vb3—Fc3: 11. bc:—Vc7 12. Fa3—Bfe8 13. Hd2—Hb6 14. Fe2—e5 15. a5—Hbd5 16. Hc4—ed: 17. cd:—He4 18. Fd3—Be6 19. f3—Hg3 20. Ff5: (e4 a legjobb. Sötét valószínűleg hátránnyal jött volna ki a bonyolalomból.) —Hf5: 21. Bfe1— (e4—Hd4: 22. Vb2—Hf4) —Bae8 22. Fc1— (e4—Hd4: 23. Vd1—Hb5) —Vg3 23. Vd1—Hh4 24. Ve2—Hf4 25. Vf2—Hh3: feladta világos (25. Vf1—Hh3: + 26. Kh1—Hf2 27. Kg1—Hf3 matt).

A teljesítmény értékét fokozza, hogy Rédei csak 14 éves.